

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2016. gada 15. septembrī*

Valsts atbalsts — Banku sektors — Atbalsts, kas piešķirts Dānijas bankai FIH un kas izpaužies kā tās samazinātas vērtības aktīvu nodošana jaunam meitasuzņēmumam un vēlāka to atpirkšana, ko ir īstenojusi Dānijas iestāde, kuras uzdevums ir garantēt finanšu stabilitāti — Valsts atbalsts bankām krīzes periodā — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu — Atbalsta jēdziens — Privātā ieguldītāja kritērijs — Privātā kreditora kritērijs — Atbalsta summas aprēķins — Pienākums norādīt pamatojumu

Lieta T-386/14

FIH Holding A/S, Kopenhāgena (Dānija),

FIH Erhvervsbank A/S, Kopenhāgena,

ko pārstāv *O. Koktvedgaard*, advokāts,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Flynn* un *P.-J. Loewenthal*, pārstāvji,

par prasību atbilstoši LESD 263. pantam, kurā ir lūgts atcelt Komisijas 2014. gada 11. marta Lēmumu 2014/884/ES par valsts atbalstu SA.34445 (12/C), ko Dānija sniegusi ar īpašumu saistīto *FIH* aktīvu nodošanai *FSC* (OV 2014, L 357, 89. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Frimods Nilsens* [*S. Frimodt Nielsen*], tiesneši *F. Deuss* [*F. Dehousse*] un *A. M. Kolins* [*A. M. Collins*] (referents),

sekretārs *L. Gžegorčiks* [*L. Grzegorzcyk*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un pēc tiesas sēdes 2016. gada 25. februārī

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

Vispārējais konteksts

- 1 Viena no abām prasītājām *FIH Erhvervsbank A/S* (turpmāk tekstā – “*FIH*”) ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas ir izveidota saskaņā ar Dānijas tiesību aktiem banku jomā un ko pārrauga Dānijas banku iestādes. *FIH*, kā arī tās meitasuzņēmumi pilnībā pieder otrai prasītājai *FIH Holding A/S* (turpmāk tekstā – “*FIH Holding*”).
- 2 *FIH* tāpat kā citām bankām tika piemēroti daži pasākumi, ko Dānijas Karaliste veica, lai stabilizētu savu banku sektoru. 2009. gada jūnijā *FIH* saņēma 1. līmeņa hibrīdkapitāla ieguldījumu 1,9 miljardu Dānijas kronu (DKK) (aptuveni EUR 225 miljoni) apmērā saskaņā ar Dānijas likumu par valsts finansētiem kapitālieguldījumiem. Šo likumu Eiropas Komisija kā ar iekšējo tirgu saderīgu atbalsta shēmu apstiprināja ar 2009. gada 3. februāra Lēmumu C(2009) 776, galīgā redakcija, par valsts atbalsta shēmu N31a/2009 – Dānija. Saskaņā ar šo lēmumu atbalsta shēma bija pieejama stabilām un maksāspējīgām banku iestādēm.
- 3 2009. gada jūlijā Dānijas Karaliste sniedza *FIH* valsts garantiju DKK 50 miljardu apmērā (aptuveni EUR 6,31 miljardi) saskaņā ar Dānijas likumu par finanšu stabilitāti. Šis likums tika apstiprināts kā ar iekšējo tirgu saderīga atbalsta shēma arī ar Lēmumu C(2009) 776, galīgā redakcija. *FIH* visu šo garantiju izmantoja, lai emitētu obligācijas. 2011. gada 31. decembrī *FIH* emitēto un Dānijas valsts garantēto obligāciju summa bija DKK 41,7 miljardi (aptuveni EUR 5,56 miljardi), proti, 49,94 % no *FIH* bilances. Šo obligāciju derīguma termiņam bija jābeidzas 2012. un 2013. gadā.
- 4 Laikā no 2009. līdz 2011. gadam kreditreitingu aģentūra *Moody's* pazemināja *FIH* reitingu no A2 uz B1 ar negatīvu perspektīvu.
- 5 Lai pārvarētu likviditātes problēmas, ko varēja radīt obligāciju termiņu struktūra, bija būtiski jāsamazina *FIH* bilance. Tādējādi 2012. gada 6. martā Dānijas Karaliste Komisijai paziņoja par pasākumu kopumu. Bija paredzēti divi posmi.
- 6 Pirmajā posmā visproblemātiskākie aktīvi (it īpaši hipotekārie aizdevumi un atvasinātie instrumenti) tika nodoti *FIH Holding* jaunajam meitasuzņēmumam *NewCo*. *NewCo* sākotnējos pasīvus veidoja divi aizdevumi, kurus tam bija piešķīrusi *FIH*, un pašu līdzekļi DKK 2 miljardu apmērā (aptuveni EUR 268 miljoni). Šajā kontekstā arī *Financial Stability Company* (turpmāk tekstā – “*FSC*”), valsts iestāde, ko Dānijas iestādes izveidojušas finanšu krīzes kontekstā, sniedza *NewCo* finansējumu, kurš atbilst summām, kas vajadzīgas tās aktīvu refinansēšanai (proti, DKK 13 miljardi), lai *FIH* atmaksātu savus valsts garantētos aizdevumus.
- 7 Otrajā posmā *FSC* iegādājās akcijas no *NewCo*, kas pēc tam tika organizēti likvidēti.
- 8 *FIH Holding* un *FSC* noslēdza vairākus saistītus līgumus, kas attiecās uz *NewCo* situāciju šī likvidācijas procesa laikā. It īpaši *FIH Holding* sniedza *FSC* neierobežotu garantiju pret zaudējumiem, nodrošinot pēdējai minētajai visu to summu atgūšanu, ko tā samaksās, un to kapitālieguldījumu atgūšanu, kurus tā piešķir *NewCo*. *FSC* piekrita finansēt un rekapitalizēt *NewCo* tā likvidācijas laikā, ja tas izrādīsies vajadzīgs.

- 9 Ar 2012. gada 29. jūnija Lēmumu C(2012) 4427 *final* par valsts atbalstu SA.34445 (12/C) (ex 2012/N) – Dānija Komisija atzina, ka paziņotie pasākumi ir valsts atbalsts par labu *NewCo* un *FIH* grupai. Tomēr tā pagaidu kārtā apstiprināja pasākumu kopumu ar finanšu stabilitāti saistītu iemeslu dēļ uz sešiem mēnešiem vai, ja Dānijas Karaliste šajā laikposmā iesniegs restrukturizācijas plānu, līdz brīdim, kad tā pieņems galīgo lēmumu šajā jautājumā.
- 10 Ar to pašu lēmumu Komisija uzsāka formālu šo pasākumu pārbaudes procedūru. Konkrēti tā puda šaubas par to, vai veiktie pasākumi ir samērīgi un vai tie ir ierobežoti līdz nepieciešamajam minimumam. Tā arī šaubījās, vai *FIH* grupas pašu ieguldījums bija pietiekams un vai konkurences traucējumi bija pietiekami ierobežoti.
- 11 2012. gada 2. jūlijā *FIH* atmaksāja Dānijas Karalistei 1. līmeņa hibrīdkapitālu DKK 1,9 miljardu apmērā (aptuveni EUR 225 miljoni), ko tā bija saņēmusi 2009. gadā. Tādējādi *FSC* varēja finansēt gandrīz visu summu DKK 2 miljardu apmērā, kas bija vajadzīga, lai atpirktu *NewCo*, ņemot vērā šī kapitāla ātrāku atmaksāšanu.
- 12 2013. gada 4. janvārī Dānijas Karaliste iesniedza *FIH* restrukturizācijas plānu, kura galīgā versija ir datēta ar 2013. gada 24. jūniju.
- 13 2013. gada 3. oktobrī Dānijas Karaliste nosūtīja visus saistību priekšlikumus, kuru galīgā versija ir datēta ar 2014. gada 3. februāri, lai kļiedētu bažas, ko Komisija bija paudusi pārbaudes procedūras ietvaros.

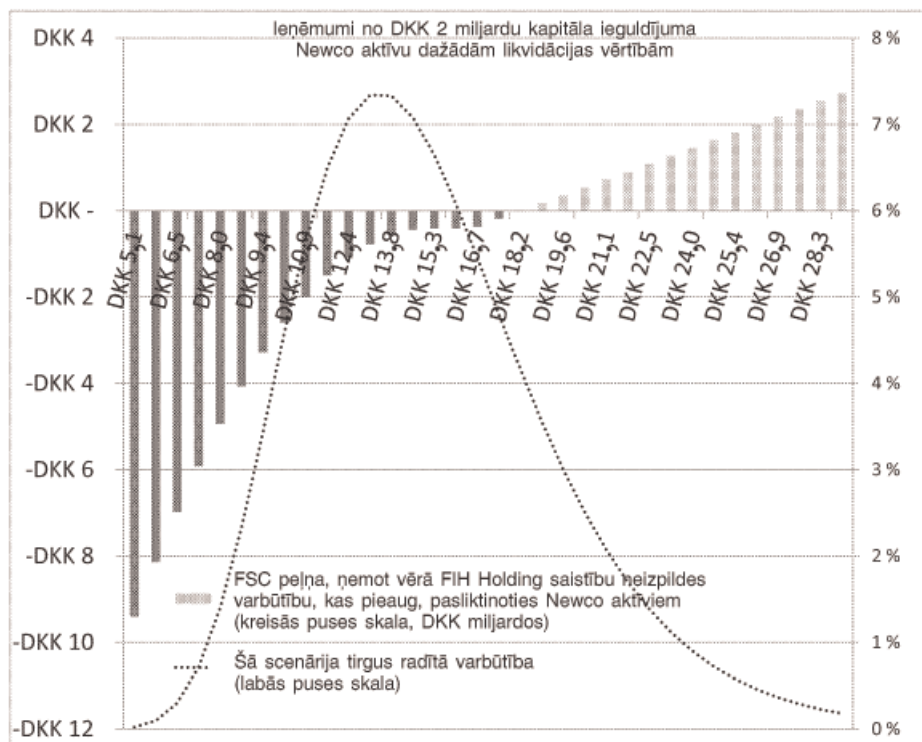
Apstrīdētais lēmums

- 14 2014. gada 12. martā Komisija paziņoja Dānijas Karalistei savu 2014. gada 11. marta Lēmumu 2014/884/ES par valsts atbalstu SA.34445 (12/C), ko Dānija sniegusi ar īpašumu saistīto *FIH* aktīvu nodošanai *FSC* (OV 2014, L 357, 89. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”). Attiecīgais atbalsts tika atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā restrukturizācijas plānu un piedāvātās saistības.
- 15 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu pasākumi par labu *FIH* ir valsts atbalsts saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu.
- 16 Pirmkārt, Komisija norādīja, ka attiecīgie pasākumi ir saistīti ar valsts līdzekļiem, jo tos ir finansējis *FSC* – valsts uzņēmums, kas izmanto valsts līdzekļus. Pirmām kārtām, *FSC* nodrošināja DKK 2 miljardus (aptuveni EUR 268 miljoni) skaidrā naudā *NewCo* akciju iegādei. Otrām kārtām, *FSC* apņēmas finansēt *NewCo* aktīvus, kamēr *FIH* atmaksās savus valsts garantētos aizdevumus (skat. iepriekš 6. punktu). Trešām kārtām, *FSC* paredzēja procentu summu, lai varētu apmaksāt garantiju, ko sniedza *FIH Holding* attiecībā uz *NewCo* zaudējumiem (skat. iepriekš 8. punktu).
- 17 Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka pasākumi rada priekšrocību *FIH* grupai. Tā uzskatīja, ka pretēji tam, ko norādīja Dānijas iestādes, šie pasākumi neatbilda principam par privātu tirgus ekonomikas dalībnieku. Šajā ziņā apstrīdētajā lēmumā ietvertajā grafikā ir norādīta akciju pirkuma nolīguma pašreizējā neto vērtība (“VAN” vai “net present value”) attiecībā uz dažādām *NewCo* aktīvu likvidācijas vērtībām, kas svārstās no DKK 5,1 miljarda līdz DKK 28,3 miljardiem. Katra scenārija varbūtība ir norādīta ar punktētu līniju, kas sniedzas no 0,1 līdz 7,5 %. Komisija uzskata, ka visticamākajos scenārijos atdeve ir nedaudz negatīva.

- 18 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu no attiecīgajiem pasākumiem gaidāmā peļņa (“expected return”) ir atkarīga no turpmākiem ieņēmumiem, ko rada naudas plūsmas un kas jādiskontē pret šodien, proti, VAN, izmantojot piemērotu diskonta likmi (“discount rate”).

1. grafiks

FSC pasākuma neto pašreizējā vērtība

- 19 Tādējādi apstrīdētajā lēmumā ir secināts, ka akciju pirkuma nolīguma darbības kopējā vidējā VAN, kas svēta attiecībā uz varbūtību, saskaņā ar Komisijas ārējā eksperta aprēķiniem ir DKK 726 miljoni. Līdz ar to akciju pirkuma nolīgums FSC drīzāk rada zaudējumus, nevis peļņu. Turklāt privāts tirgus ekonomikas dalībnieks par līdzīgu DKK 2 miljardu (aptuveni EUR 268 miljoni) ieguldījumu būtu pieprasījis atlīdzību par kapitālu vismaz 10 % gadā, un tas būtu radījis aptuveni DKK 1,33 miljardus lielus ieņēmumus NewCo septiņu gadu eksistences laikā.
- 20 Treškārt, Komisija norādīja, ka pasākumi attiecās tikai uz FIH grupu un NewCo un tāpēc bija selektīvi.
- 21 Ceturtkārt, Komisija uzskatīja, ka pasākumi varēja radīt konkurences traucējumus un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- 22 Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem, kas ir pamatoti ar ārējo ekspertu ziņojumiem, atbalsta summa bija aptuveni DKK 2,25 miljardi (proti, EUR 300 miljoni). Lai noteiktu atbalsta apmēru, Komisija ņēma vērā šādus elementus:
- atbalstu, kas ir saistīts ar akciju pirkuma nolīguma formulu (DKK 0,73 miljardi), ņemot vērā, ka augšupējā kapitāla dalība ir tikai 25 % visā septiņu gadu ieguldījumu periodā (Komisija uzskata, ka tiešs kapitāla ieguldījums nozīmētu 100 % dalību kapitāla atdevē);
 - nesaņemto ikgadējo atlīdzību par kapitāla ieguldījumu septiņu gadu ieguldījumu periodā (DKK 1,33 miljardi);

- *NewCo* pārmaksātos procentu maksājumus par pirmo aizdevumu *FIH* un sākotnējo finansējumu (DKK 0,33 miljardi);
 - pārmaksāto administrēšanas maksu, ko *FIH* saņēma par aktīvu pārvaldību un atbalsta operācijām (DKK 0,14 miljardi).
- 23 Par mikstinošu apstākli Komisija atzina valsts garantiju savlaicīgo anulēšanu DKK 0,28 miljardu apmērā, kas jāatskaita no atbalsta summas.
- 24 Runājot par atbalsta saderību, Komisija pasākumu pārbaudīja, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu un ņemot vērā paziņojumu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē (OV 2009, C 72, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Samazinātas vērtības aktīvu paziņojums”), kā arī paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV 2011, C 356, 7. lpp.; turpmāk tekstā – “Pārstrukturēšanas paziņojums”).
- 25 Šajā ziņā Komisija norādīja, ka pieprasītā atlīdzība par kapitālu tika balstīta uz pasākumu nodrošināto faktisko neto kapitāla atvieglojumu. Tā novērtēja, ka pasākumu bruto kapitāla atvieglojuma ietekme bija DKK 375 miljoni un ka līdzvērtīgā nodošanas vērtība par DKK 254 miljoniem pārsniedza reālo ekonomikas vērtību, proti, summu, ko vajadzēja atlīdzināt un atgūt atpakaļ. Turklāt bija jāatmaksā pārmaksātā maksa DKK 143,2 miljonu apmērā.
- 26 Komisija uzskata, ka iepriekšējais maksājums DKK 254 miljonu apmērā (ar valutēšanas datumu 2012. gada 1. martā) samazināja neto kapitāla atvieglojuma ietekmi no DKK 375 miljoniem līdz DKK 121 miljonam. Tādējādi vienreizējā prēmija DKK 310,25 miljonu apmērā ar valutēšanas datumu 2013. gada 30. septembri, kā arī ikgadējais maksājums DKK 12,1 miliona apmērā (kā ikgadēja 10 % atlīdzība par kapitāla atvieglojumu), papildus pārmaksātās administrēšanas maksas atgūšanai, ļautu saskaņot pasākumus ar Samazinātas vērtības aktīvu paziņojumu.
- 27 Ņemot vērā šos dažādos elementus, Komisija uzskatīja, ka pasākumi bija samērīgi, ierobežoti līdz minimumam un garantēja pietiekamu *FIH* pašu ieguldījumu saskaņā ar Samazinātas vērtības aktīvu paziņojumu.
- 28 Pēc tam Komisija pārbaudīja pasākumu saderību ar Pārstrukturēšanas paziņojumu. Tādējādi tā uzskatīja, ka bija iesniegts pilnīgs pārstrukturēšanas plāns, kas pierāda, ka *FIH* atgūs savu ilgtermiņa dzīvotspēju bez valsts atbalsta. Turklāt Komisija uzskata, ka pārstrukturēšanas plāns nodrošināja pienācīgu sloga sadalījumu, kā arī pietiekamu konkurences traucējumu mikstināšanu.
- 29 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, atbalsts ar apstrīdēto lēmumu tika atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 30 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 24. maijā, prasītājas iesniedza šo prasību.
- 31 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

32 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā daļēji nepieņemamu un daļēji nepamatotu;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

33 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu un Vispārējās tiesas Reglamenta 89. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aicināja lietas dalībniekus sniegt atbildes uz dažiem rakstveida jautājumiem. Lietas dalībnieki uz šiem jautājumiem atbildēja noteiktajā termiņā.

34 Tika uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz mutvārdu jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2016. gada 25. februāra tiesas sēdē.

Juridiskais pamatojums

35 Prasības pamatojumam prasītājas izvirza trīs pamatus, no kuriem pirmais attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, ciktāl apstrīdētajā lēmumā nav pareizi piemērots princips par privātu tirgus ekonomikas dalībnieku, otrais – uz kļūdām valsts atbalsta summas un nesaderīga atbalsta aprēķinā un trešais – uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz nepareizu principa par privātu tirgus ekonomikas dalībnieku piemērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

36 Ar pirmo pamatu prasītājas apgalvo, ka ar apstrīdēto lēmumu ir pārkāpts LESD 107. panta 1. punkts, ciktāl Komisija secināja, ka pasākumi neatbilst principam par privātu tirgus ekonomikas dalībnieku. Prasītājas apgalvo, ka Komisija nepamatoti uzskatīja, ka aktīvu nodošana bija valsts atbalsts, ciktāl neviens tirgus ekonomikas dalībnieks nebūtu veicis ieguldījumus līdzīgos apstākļos.

37 Šajā ziņā Komisija neesot ņēmusi vērā risku, kāds iepriekš pastāvēja Dānijas Karalistei – ciest ļoti lielus zaudējumus, runājot par 1. līmeņa hibrīdkapitāla ieguldījumu DKK 1,9 miljardu (aptuveni EUR 225 miljoni) apmērā un DKK 42 miljardu apmērā aprītē esošajās obligācijās, ko emitējusi *FIH* un garantējusi valsts. Prasītājas norāda, ka aktīvu nodošana bija paredzēta, lai novērstu risku, ka *FIH* varētu rasties likviditātes problēma un ka *FIH* pat varētu būt jālikvidē.

38 Prasītājas norāda, ka saskaņā ar ārējā konsultanta 2012. gada jūnija aplēsēm Dānijas Karalistei pastāvēja risks zaudēt DKK 3,8 miljardus neto izteiksmē saistībā ar garantētajām obligācijām un DKK 1,9 miljardus kā 1. līmeņa hibrīdkapitāla ieguldījumu *FIH* maksājumu pārtraukšanas gadījumā. Tādējādi, ņemot vērā neto zaudējumu aplēses, valsts atbalsta summa, ko Komisija bija aprēķinājusi DKK 2,25 miljardu apmērā, šķita niecīga.

39 Prasītāja piebilst, ka aktīvu nodošanas brīdī Dānijas Karaliste bija pakļauta diviem iespējamiem risku scenārijiem. Pirmkārt, riskam, kas saistīts ar valsts garantētajām obligācijām un ar hibrīdkapitāla ieguldījumu *FIH* maksājumu iespējamās pārtraukšanas gadījumā. Otrkārt, riskam, kas saistīts ar pašu aktīvu nodošanu un izriet no iespējamības, ka aktīvu portfelis sniegs sliktākus rezultātus nekā paredzēts. Tomēr saskaņā ar līgumu par nodošanu visus zaudējumus šajā pēdējā minētajā situācijā segtu *FIH*. Prasītājas pārmet Komisijai, ka apstrīdētajā lēmumā tā nav pārbaudījusi, vai aktīvu nodošana būtiski samazināja (vai pat novērsa) pirmo risku, proti, risku, ka *FIH* pārtrauks veikt maksājumus.

- 40 Prasītājas uzskata, ka tā vietā, lai analizētu, vai līdzīgos apstākļos privāts tirgus dalībnieks būtu piešķīris tādu pašu finansējumu, Komisijai esot bijis jāņem vērā tāda privāta tirgus dalībnieka rīcība, kas bija pakļauts tādiem pašiem riskiem kā Dānijas Karaliste. Patiesībā privāts kreditors neatrodas tādā pašā situācijā kā privāts ieguldītājs, kas darbojas parastos tirgus ekonomikas apstākļos (turpmāk tekstā – “privāts ieguldītājs”), tādā ziņā, ka pirmajam varētu nākties piekrist darījumam, kurš rada zaudējumus, ja runa ir par veidu, kā izvairīties no vēl lielākiem zaudējumiem.
- 41 Prasītājas apgalvo, ka, ņemot vērā risku ciest iepriekš 38. punktā norādītos zaudējumus (proti, DKK 5,7 miljardu apmērā), aktīvu nodošanas nosacījumi *FIH* nebija labvēlīgāki par tiem, kam būtu piekritis pietiekami informēts tirgus ekonomikas dalībnieks (proti, privāts kreditors).
- 42 Prasītājas attiecībā uz valsts pakļautību riskam norāda, ka 1. līmeņa hibrīdkapitāla ieguldījums DKK 1,9 miljardu (aptuveni EUR 225 miljonu) apmērā *FIH* tika aizstāts ar kapitālieguldījumu DKK 2 miljardu (aptuveni EUR 268 miljonu) apmērā *NewCo*. Turklāt *FIH Holding* esot piedāvājusi neierobežotu garantiju attiecībā uz zaudējumiem. Turklāt, lai gan 1. līmeņa hibrīdkapitāls *FIH* maksātspējas gadījumā nebija garantēts, kapitālieguldījums *NewCo* tāds esot bijis, ņemot vērā iekļāšanu un *FIH Holding* sniegto zaudējumu garantiju. Tās piebilst, ka *FIH* bija pienākums no *FSC* saņemtos DKK 2 miljardus izmantot, lai atmaksātu valsts garantētās saistības, tādējādi samazinot pēdējās minētās risku. Visbeidzot tās norāda, ka maksājumu pārtraukšanas gadījumā *FIH* bija jāizmaksā dividende, kas ir ne mazāka kā 90 %.
- 43 Prasītājas apgalvo, ka tādā pašā veidā privāts kreditors būtu mēģinājis samazināt savu pakļautību riskam, kas ir saistīts ar finansiālās grūtībās nonākušu debitoru. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, tās uzskata, ka aktīvu nodošana nebija valsts atbalsts un ka tādējādi apstrīdētais lēmums ir jāatceļ LESD 107. panta 1. punkta pārkāpuma dēļ.
- 44 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.
- 45 Komisija uzskata, ka prasītājas nezina par judikatūrā ieviesto nodalījumu starp privāta tirgus ekonomikas dalībnieka principa piemērojamību un tā faktisku piemērošanu. Tā apgalvo, ka šis princips ir jāpiemēro tad, ja attiecīgā dalībvalsts ir rīkojusies kā tirgus dalībnieks, nevis kā valsts varas īstenotāja. Runājot par principa piemērošanu, ir jāņem vērā tikai tā peļņa un obligācijas, kas ir saistītas ar valsts kā akcionāres vai ieguldītājas situāciju, izslēdzot tās, kuras ir saistītas ar tās valsts varas īstenošanas funkcijām.
- 46 Tādējādi prasītāju tēze par iespējamo to zaudējumu ņemšanu vērā, kas ir saistīti ar agrākajiem parādiem, kuri izriet no kapitālieguldījuma un no garantijām, esot pretrunā judikatūrai. Prasītājas neesot ņēmušas vērā, ka šie pasākumi veidojot valsts atbalstu par labu *FIH* un tādējādi izrietot no valsts kā valsts varas īstenotājas rīcības. Līdz ar to Komisija neesot varējusi piešķirt nebūtiskāku nozīmi riskam, kas ir saistīts ar šiem zaudējumiem.
- 47 To pašu iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka prasītājas nepamatoti apgalvo, ka tā ir pieļāvusi kļūdu, dalībvalsts rīcību drīzāk salīdzinot ar ieguldītāja rīcību, nevis ar kreditora rīcību. Tā norāda, ka prasītājas nav minējušas citus agrākus parādus, ko *FIH* būtu jāatmaksā valstij kā tirgus dalībnieci.
- 48 Runājot par riska scenāriju, kas ir saistīts ar *FIH Holding* saistību neizpildes varbūtību, Komisija norāda, ka tai ir plaša rīcības brīvība, ja ir jāveic sarežģīts ekonomisks novērtējums, kā tas ir šajā gadījumā. Tā piebilst, ka, ņemot vērā *FIH Holding* sniegto neierobežoto garantiju pret zaudējumiem, attiecīgais risks bija tāds, ka zaudējumi, ko, iespējams, cietusi *FSC*, likvidējot *NewCo* (proti, ja tā būtu jārekapitalizē), pārsniegs *FIH Holding* spēju tos segt. Jo zemāka būs *NewCo* likvidācijas vērtība (un tādējādi jo lielāki būs *FSC* radušies zaudējumi), jo mazāka būs iespēja, ka *FIH Holding* būs spējīga izpildīt visas savas saistības atbilstoši šai garantijai. Komisija uzskatīja, ka zaudējumi 16 % apmērā bija paredzami attiecībā uz visām likvidācijas vērtībām, kas atbilst finanšu uzņēmuma, kuru *Moody's* novērtējis ar reitingu B1

(proti, *FIH* reitings pasākumu apstiprināšanas brīdī), saistību neizpildes līmenim. Visbeidzot Komisija norāda, ka uzskata, ka ir pareizi novērtējusi *FIH Holding* saistību neizpildes risku, kas ir saistīts ar neierobežotu garantiju pret zaudējumiem, kuru tā piešķir *FSC*.

- 49 Savā atbildē uz repliku Komisija precizē, ka, nolēmusi, ka ir piemērojams privātā ieguldītāja princips, tā šo principu izmantoja apstrīdētajā lēmumā.

Vispārējās tiesas vērtējums

- 50 Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, ja vien Līgumi neparedz atkāpes, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir valstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas izraisa vai draud izraisīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl šāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- 51 Atbalsta kvalifikācijai LESD 107. panta 1. punkta izpratnē ir nepieciešams, lai būtu izpildīti visi šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi. Pirmkārt, tam ir jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai ir jāizmanto valsts līdzekļi. Otrkārt, tam ir jābūt piemērotam, lai ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, atbalstam ir jāpiešķir priekšrocības tā saņēmējam, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētām precēm. Ceturtkārt, tam ir jāizraisa vai jādraud izraisīt konkurences izkropļojumi (spriedums, 2011. gada 17. maijs, *Buczek Automotive/Komisija*, T-1/08, EU:T:2011:216, 66. punkts).
- 52 Konkrētāk, runājot par nosacījumu, kas attiecas uz priekšrocību, ir jāatgādina, ka atbalsta jēdziens ir vispārīgāks nekā subsīdijas jēdziens, jo tas ietver ne tikai pozitīvu palīdzību, kas ir subsīdija pati par sevi, bet arī valsts pasākumus, kuri dažādos veidos atvieglo izmaksas, kas parasti ir jāsedz no uzņēmuma budžeta, un kuri, kaut gan nav subsīdijas šī vārda šaurākajā nozīmē, ir tām identiski pēc rakstura un rada tādas pašas sekas (spriedums, 2011. gada 17. maijs, *Buczek Automotive/Komisija*, T-1/08, EU:T:2011:216, 68. punkts).
- 53 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 107. pantā valsts iejaukšanās pasākumi netiek nošķirti atkarībā no to iemesliem vai mērķiem, bet gan tiek definēti atbilstoši to sekām (spriedums, 2011. gada 17. maijs, *Buczek Automotive/Komisija*, T-1/08, EU:T:2011:216, 69. punkts).
- 54 Ir ticis arī nospriests, ka, lai novērtētu, vai valsts pasākums ir atbalsts LESD 107. panta nozīmē, ir jānosaka, vai saņēmējs uzņēmums saņem ekonomisku priekšrocību, kuru tas nebūtu saņēmis parastos tirgus apstākļos (spriedums, 2011. gada 17. maijs, *Buczek Automotive/Komisija*, T-1/08, EU:T:2011:216, 70. punkts).
- 55 Jāatgādina, ka valsts iestāžu iesaistīšanās uzņēmuma kapitālā, lai arī kādā veidā tā notiktu, var tikt uzskatīta par valsts atbalstu, ja ir izpildīti LESD 107. pantā paredzētie nosacījumi (spriedums, 2003. gada 6. marts, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale un Land Nordrhein-Westfalen/Komisija*, T-228/99 un T-233/99, EU:T:2003:57, 244. punkts).
- 56 Lai noskaidrotu, vai šāda iejaukšanās ir valsts atbalsts, ir jānovērtē, vai līdzīgos apstākļos privāts ieguldītājs, kura lielums ir salīdzināms ar tādu organizāciju lielumu, kas pārvalda publisko sektoru, varētu būt spiests veikt attiecīgo pasākumu. It īpaši ir jāuzdod jautājums, vai privātais ieguldītājs būtu īstenojis konkrēto darbību tādos pašos apstākļos, un noliedzības atbildes gadījumā ir jāizvērtē, kādos apstākļos viņš šo darbību būtu veicis. Salīdzinājums starp valsts ieguldītāju un privāto ieguldītāju uzvedību ir jāveic, ņemot vērā attieksmi, kāda attiecīgā darījuma laikā varētu būt privātam ieguldītājam, ievērojot tajā brīdī pieejamo informāciju un paredzamo attīstību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2003. gada 6. marts, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale un Land Nordrhein-Westfalen/Komisija*, T-228/99 un T-233/99, EU:T:2003:57, 245. un 246. punkts).

- 57 Tomēr ir jāprecizē, ka, ja runa ir par valsts parādu atgūšanu, nav jāpārbauda, vai attiecīgās organizācijas, kas pārvalda publisko sektoru, ir rīkojušās kā privāti ieguldītāji, kuru iejaukšanās būtu jāsalīdzina ar tāda privāta ieguldītāja rīcību, kas īsteno strukturālu, globālu vai sektoriālu politiku un ievēro investētā kapitāla ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvas. Šīs organizācijas patiesībā ir jāsalīdzina ar tāda privāta kreditora rīcību, kas cenšas panākt to summu samaksu, kuras tam pienākas no finansiālās grūtībās nonākušā debitora (spriedumi, 1999. gada 29. jūnijs, *DM Transport*, C-256/97, EU:C:1999:332, 24. un 25. punkts; 2013. gada 24. janvāris, *Frucona Košice*/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 72. punkts; 2002. gada 11. jūlijs, *HAMSA*/Komisija, T-152/99, EU:T:2002:188, 167. punkts, un 2011. gada 17. maijs, *Buczek Automotive*/Komisija, T-1/08, EU:T:2011:216, 70. punkts).
- 58 Ja uzņēmums, kura finansiālais stāvoklis ir būtiski pasliktinājies, piedāvā noslēgt vienošanos vai virkni vienošanos nolūkā pārstrukturēt savu parādu saviem kreditoriem, lai uzlabotu uzņēmuma situāciju un izvairītos no likvidācijas, katram kreditoram ir jāizvēlas, pirmkārt, vai nu ierosinātās vienošanās ietvaros tam piedāvātā summa, vai, otrkārt, summa, ko, iespējams, varētu atgūt uzņēmuma likvidācijas noslēgumā. Kreditora izvēli ietekmē virkne faktoru, piemēram, prioritāra vai parasta hipotekārā kreditora statuss, tā rīcībā esošā iespējamā nodrošinājuma apjoms un raksturs, kreditora veiktais novērtējums par uzņēmuma sanācības iespējām, kā arī ienākumi, ko tas atgūs likvidācijas gadījumā. Ja, piemēram, izrādītos, ka uzņēmuma likvidācijas gadījumā tā aktīvu realizācijas vērtība būtu pietiekama tikai, lai segtu hipotēkas un privilēģētas prasības, parastām prasībām nebūtu nekādas vērtības. Šādā situācijā par ziedošanos nevarētu uzskatīt parasta kreditora rīcību, atsaucot lielāko daļu savas prasības (spriedums, 2002. gada 11. jūlijs, *HAMSA*/Komisija, T-152/99, EU:T:2002:188, 168. punkts).
- 59 Jāatgādina arī, ka tas vien, ka valsts uzņēmums jau ir veicis par atbalstu atzītus kapitālieguldījumus savā meitasuzņēmumā, *a priori* neizslēdz iespēju, ka vēlāks kapitālieguldījums varētu tikt atzīts par ieguldījumu, kas atbilst privāta tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijam (spriedums, 1998. gada 15. septembris, *BP Chemicals*/Komisija, T-11/95, EU:T:1998:199, 170. punkts).
- 60 Visbeidzot, privāta tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs nav izņēmums, kas ir piemērojams tikai pēc dalībvalsts lūguma. Šis kritērijs, ja tas ir piemērojams, ir viens no elementiem, kas Komisijai ir jāņem vērā, lai konstatētu atbalsta esamību (spriedums, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/*EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 103. punkts). Līdz ar to, ja izrādās, ka privātā ieguldītāja kritērijs varētu būt piemērojams, Komisijai ir jālūdz attiecīgajai dalībvalstij tai sniegt visu būtisko informāciju, kas tai ļauj pārbaudīt, vai ir izpildīti šī kritērija piemērojamības un piemērošanas nosacījumi (spriedumi, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/*EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 104. punkts, un 2014. gada 3. aprīlis, Komisija/Nīderlande un *ING Groep*, C-224/12 P, EU:C:2014:213, 33. punkts).
- 61 Ņemot vērā šos principus, ir jāpārbauda pirmais pamats, kurā ir izvirzīts jautājums, vai Komisija piemēroja atbilstošu principu, lai novērtētu atbalsta esamību šajā lietā. Prasītājas būtībā uzskata, ka Komisijai Dānijas Karalistes rīcībai esot bijis jāpiemēro tirgus ekonomikas kreditora princips, lai ņemtu vērā finanšu zaudējumu risku attiecīgo pasākumu neveikšanas gadījumā. Savukārt Komisija apgalvo, ka ir piemērojusi pareizu kritēriju, proti, privāta ieguldītāja principu. Tā apstrīd prasītāju argumentus, norādot, ka iespējamie agrākie parādi Dānijas Karalistei, kas izriet no kapitālieguldījuma un no garantijām, nevar tikt ņemti vērā, jo pēdējā minētā rīkojās kā valsts iestāde, veicot šos pasākumus, kuri veido atbalstu. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai gan apstrīdētajā lēmumā nekas nav teikts par iemesliem, kas Komisijai savā 2012. gadā paziņoto pasākumu analizē lika neņemt vērā 2009. gadā veiktos pasākumus, Komisija savos dokumentos precizē, ka iemesls tam bija tāds, ka 2009. gadā veiktie pasākumi veidoja valsts atbalstu.
- 62 Tādējādi Vispārējai tiesai ir jānoskaidro, vai 2012. gadā paziņoto pasākumu pārbaudē Komisijai bija jāņem vērā, ka 2012. gadā Dānijas Karalistei bija jārisina dažas riska situācijas, kas izrietēja no kapitālieguldījuma un garantijām, kuras piešķirtas 2009. gadā, kā to apgalvo prasītājas, un vai, kā to apgalvo Komisija, tā varēja neņemt vērā šo apstākli.

- 63 Loģiski ir uzskatīt, ka racionāls tirgus dalībnieks būtu ņēmis vērā savu pakļautību riskam, kas izriet no kapitālieguldījuma un no garantijas, kuri ir piešķirti kādai sabiedrībai, kam vēlāk ir radušās finansiālas grūtības, lai noskaidrotu, vai ir racionāli nerikoties un ļaut riskam iespējami iestāties, vai tomēr būtu apdomīgi veikt dažus pasākumus, lai novērstu šī riska iestāšanos. Šāds lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā tajā brīdī pieejamo informāciju un paredzamo attīstību. Šo izvēli ietekmējot virkne faktoru, piemēram, pakļautības riskam pakāpe (proti, kapitālieguldījuma summa, kā arī summa, uz kuru attiecas garantija), riska iestāšanās varbūtība, līdzekļu atgūšanas iespējas sabiedrības likvidācijas gadījumā, likvidācijas procedūru ilgums, kā arī izmaksas un riski, kas ir saistīti ar paredzēto pasākumu veikšanu un sabiedrības sanācības iespējām.
- 64 Kā to pamatoti apgalvo prasītājas, tirgus dalībnieks, kas atrodas tādā situācijā, kāda tiek aplūkota šajā lietā, kad tas iepriekš attiecīgai sabiedrībai ir piešķīris kapitālieguldījumu un garantiju, drīzāk līdzinās privātam kreditoram, kurš vēlas līdz minimumam samazināt savus zaudējumus, nevis privātam ieguldītājam, kas vēlas palielināt to līdzekļu ienesīgumu, kurus tas var ieguldīt tur, kur pats vēlas. Lai gan vienkārša privāta kreditora bezdarbība tam var radīt finansiālas sekas, privāta ieguldītāja lēmums pirmoreiz ieguldīt drīzāk vienā sabiedrībā, nevis citā, galvenokārt ir balstīts uz tā peļņas gūšanas iespējām.
- 65 Varētu būt racionāli, ka tirgus dalībnieks, kam pieder kapitāldaļa kādā sabiedrībā, kurai tas ir piešķīris garantiju, veic pasākumus, kas rada zināmas izmaksas, ja tie ļauj būtiski samazināt vai pat novērst risku zaudēt savu kapitālu un izpildīt garantiju.
- 66 Konkrētāk, no ekonomikas viedokļa racionāli var būt, ka Dānijas Karaliste piekrīt tādiem pasākumiem kā samazinātas vērtības aktīvu nodošana, ciktāl to izmaksas ir ierobežotas un tie ir saistīti ar samazinātu risku un ciktāl to neveikšanas gadījumā būtu ļoti iespējams, ka tam būs jāsedz zaudējumi, kas ir lielāki nekā minētās izmaksas.
- 67 Ņemot vērā noteikumu par valsts atbalsta kontroli mērķi, būtu neloģiski, ja, lai tos izpildītu, dalībvalsts būtu spiesta veikt būtisku līdzekļu nodošanu kādam uzņēmumam, kas ir kļuvusi ļoti iespējama, ja ir pierādīts, ka tā no šiem izdevumiem var izvairīties, veicot pasākumus, kuriem ir mazākas izmaksas, kas ir ekonomiski racionāla rīcība.
- 68 Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā nav pārbaudītas izmaksas, kas rastos, ja 2012. gadā Dānijas Karaliste nebūtu veikusi pasākumus, kuri izriet no 1. līmeņa hibridkapitāla DKK 1,9 miljardu (aptuveni EUR 225 miljoni) apmērā un no valsts garantijas DKK 50 miljardu (aptuveni EUR 6,31 miljoni) apmērā un kuri veikti, pamatojoties uz Lēmumu C(2009) 776, galīgā redakcija.
- 69 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā ir piemērots nepareizs juridiskais princips, proti, privāta tirgus ekonomikas ieguldītāja princips, tā vietā, lai minētos pasākumus pārbaudītu, ņemot vērā privāta tirgus ekonomikas kreditora principu, neatkarīgi no rezultāta, pie kāda novedīs šī analīze. Dānijas Karalistes rīcība, kad tā 2012. gadā veica attiecīgos pasākumus, bija jāsalīdzina nevis ar tāda ieguldītāja rīcību, kas vēlas palielināt savu peļņu, bet gan ar tāda kreditora rīcību, kurš vēlas līdz minimumam samazināt zaudējumus, kuriem tas būtu pakļauts bezdarbības gadījumā. Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā ir izmantota nepareiza atskaites sistēmas analīzes veikšanai.
- 70 Jāpiebilst, ka Vispārējai tiesai šajā strīdā nav jālemj par to, kāds rezultāts būtu bijis, ja Komisija šajā gadījumā būtu piemērojusi privāta kreditora principu. Tādējādi Komisijai, piemērojot pareizo juridisko principu, ir jāizdara atbilstoši secinājumi no tā, ka 2009. gada pasākumi ir valsts atbalsts, kas ir atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, šīs analīzes mērķiem noskaidrojot, vai atbalsta ekvivalents bija vienāds ar pasākumu kopējo summu vai tikai ar daļu no tās. Faktiski no judikatūras izriet, ka, ja valsts piešķir garantiju attiecībā uz bankas aizdevumu grūtībās nonākušai sabiedrībai bez atbilstošas atlīdzības samaksas, garantijas ir jāuzskata par atbalstu, kura summa ir vienāda ar garantēto aizdevumu. Šajos apstākļos šo atbalstu nevar ietvert valstij radušos attiecīgās sabiedrības likvidācijas izmaksu aprēķinā (šajā ziņā skat spriedumu, 2003. gada 28. janvāris, Vācija/Komisija, C-334/99, EU:C:2003:55,

138. punkts). Šajā kontekstā ir lietderīgi norādīt, ka no 2009. gada lēmuma izriet, ka atbalsta shēma bija pieejama stabilām un maksāspējīgām banku iestādēm un ka garantija varēja tikt piešķirta tikai, maksājot uz tirgu orientētu atlīdzību.

- 71 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jāsecina, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, piemērojot nepareizu juridisko principu.
- 72 Argumenti, ko Komisija ir pamatojusi ar judikatūru, nevar atspēkot šo secinājumu.
- 73 Pirmkārt, ir svarīgi precizēt, ka 2014. gada 3. aprīļa spriedumā Komisija/Nīderlande un *ING Groep* (C-224/12 P, EU:C:2014:213), kas tika taisīts tikai dažas nedēļas pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, proti, tā 31.–37. punktā ir norādīts, ka Komisija nevarēja atteikties kapitālieguldījuma atmaksas nosacījumu grozījumam piemērot privāta tirgus ekonomikas dalībnieka principu tikai tāpēc vien, ka sākotnējais kapitālieguldījums bija valsts atbalsts (skat. arī spriedumu, 2012. gada 2. marts, Nīderlande/Komisija, T-29/10 un T-33/10, EU:T:2012:98, 97.–99. punkts).
- 74 Protams, kā to apgalvo Komisija, lieta, kurā tika taisīts 2014. gada 3. aprīļa spriedums Komisija/Nīderlande un *ING Groep* (C-224/12 P, EU:C:2014:213), ir saistīta drīzāk ar privāta tirgus ekonomikas dalībnieka principa piemērojamību (ko Komisija nav piemērojusi atmaksas nosacījumu grozījumam), nevis ar tā konkrētu piemērošanu. Tomēr tā parāda, ka, lai analizētu atbalsta esamību kādā vēlākā pasākumā, ar apstākli, ka iepriekšējā pasākumā ir ietverts atbalsta elements, nepietiek, lai atteiktos ņemt vērā minētā pasākuma sekas. Lai gan Komisijas arguments bija pareizs, privāta tirgus ekonomikas dalībnieka princips nebija jāpiemēro tāda pasākuma vēlākam grozījumam, kurā sākotnēji bija ietverts atbalsta elements. Tādējādi tās lēmums neesot bijis jāatceļ, kā Savienības tiesa to izdarīja minētajā lietā. Turklāt, kā to minētajā spriedumā norāda Tiesa, analizējot vēlāko pasākumu, noteicošais ir tas, vai valsts rīcība atbilst ekonomiskās racionalitātes kritērijam (spriedums, 2014. gada 3. aprīlis, Komisija/Nīderlande un *ING Groep*, C-224/12 P, EU:C:2014:213, 36. punkts).
- 75 Jākonstatē, ka šajā gadījumā Komisija nav pārbaudījusi, vai, veicot 2012. gada pasākumus, nevis ļaujot iestāties riskam zaudēt kapitālieguldījumu un izpildīt garantiju, Dānijas Karaliste rīkojās, ievērojot ekonomiskās racionalitātes kritēriju.
- 76 Otrkārt, Komisija atsaucas uz 2012. gada 5. jūnija spriedumu Komisija/*EDF* (C-124/10 P, EU:C:2012:318), kurā Tiesa tā 79. punktā atzina, ka tikai priekšrocības un pienākumi, kas ir saistīti ar valsts situāciju akcionāres statusā, izslēdzot tos, kuri bija saistīti ar tās kā valsts varas īstenotājas statusu, bija jāņem vērā, piemērojot privāta tirgus ekonomikas ieguldītāja principu. Komisija, pamatojoties uz šo spriedumu, apgalvo, ka, tā kā valsts atbalsta piešķiršana acīmredzami ir saistīta ar Dānijas Karalistes kā valsts varas īstenotājas situāciju, kapitālieguldījums un garantija nav jāņem vērā, analizējot atbalsta esamību attiecīgajos pasākumos.
- 77 Jāprecizē, ka iepriekš minētā lieta attiecās uz Komisijas lēmumu atteikties piemērot privāta tirgus ekonomikas ieguldītāja principu, pārbaudot nodokļu parāda pārvēršanu par kapitālieguldījumu sabiedrībā, kas pilnībā pieder valstij. Pirmajā instancē Vispārējā tiesa, Tiesai to nekritizējot, atzina, ka Komisija nevarēja pamatoties tikai uz pilnībā formāliem kritērijiem, piemēram, parāda nodokļu raksturu vai likuma izmantošanu nolūkā atteikties no parāda, lai atteiktos piemērot privāta tirgus ekonomikas dalībnieka kritēriju. Komisijai, tieši pretēji, bija jāpārbauda tās argumentācijas pamatotība, saskaņā ar kuru atteikšanās no nodokļu parāda bilances pārstrukturēšanas un kapitāla palielināšanas ietvaros varēja atbilst šim kritērijam. It īpaši no minētā sprieduma izriet, ka ekonomiska priekšrocība ir jānovērtē, ņemot vērā privāta ieguldītāja kritēriju, ja konkrētajā gadījumā nepieciešamā visaptverošā novērtējuma beigās tiek noskaidrots, ka attiecīgā dalībvalsts, lai gan tā ir izmantojusi šādus valsts varas rīcībā esošus līdzekļus, tomēr ir piešķirusi minēto priekšrocību tai piederoša uzņēmuma akcionāres statusā (spriedums, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/*EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 92. punkts).

- 78 Jānorāda, ka 2012. gada 5. jūnija spriedumā Komisija/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318) Tiesa atzina, ka Komisijai bija jāņem vērā valsts kā akcionāres un kā kredītores statuss attiecībā pret uzņēmumu, lai analizētu kapitāla palielināšanu, kas notikusi kā atteikšanās no nodokļu parāda. Turklāt no minētā sprieduma izriet, ka valsts varas rīcībā esošu līdzekļu izmantošana neietekmē to, ka valsts varētu tikt uzskatīta par tādu, kas rikojas kā racionāls tirgus dalībnieks. Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo Komisija, uz minēto spriedumu nevar atsaukties, lai pamatotu savu nostāju šajā lietā. Turklāt ir jānorāda, ka 2013. gada 24. janvāra spriedums *Frucona Košice*/Komisija (C-73/11 P, EU:C:2013:32) apstiprina, ka parāda ar nodokļiem saistītā izcelsme, kas tādējādi izriet no valsts kā valsts varas īstenotājas statusa, nav noteicoša, lai atteiktos piemērot privāta kreditora principu.
- 79 Treškārt, 2013. gada 24. oktobra spriedums *Land Burgenland* u.c./Komisija (C-214/12 P, C-215/12 P un C-223/12 P, EU:C:2013:682), ko ir minējusi Komisija, attiecās uz kādas bankas privatizāciju, kura tika veikta par cenu, kas acīmredzami ir zemāka nekā tā, kuru bija piedāvājis kāds cits pretendents. Savā lēmumā Komisija noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru izraudzītais pretendents piedāvāja labākas perspektīvas neizmantojot likumā paredzēto garantiju, ko ir piešķirusi *Land* [pavalsts] (“Ausfallhaftung”) bankas maksājumu pārtraukšanas gadījumā. Tiesa atzina, ka Komisija pamatoti atteicās ņemt vērā attiecīgo likumā paredzēto garantiju, jo, to piešķirot, valsts centās sasniegt mērķus, kas nav rentabilitāte, un īstenoja valsts varas prerogatīvas (spriedums, 2013. gada 24. oktobris, *Land Burgenland* u.c./Komisija, C-214/12 P, C-215/12 P un C-223/12 P, EU:C:2013:682, 54.–56. punkts).
- 80 No tā izriet, ka minētais spriedums attiecās uz pareizā principa, proti, privāta pārdevēja principa, konkrētu piemērošanu, kā arī uz elementiem, kas bija jāņem vērā šīs piemērošanas ietvaros. Tādējādi minētā lieta atšķiras no šīs lietas, kurā Komisija piemēroja nepareizu juridisko principu.
- 81 Komisijai, piemērojot pareizu juridisko principu, ir jāizdara atbilstoši secinājumi no sprieduma *Land Burgenland*, kurā attiecīgā garantija nebija ierobežota ne laikā, ne attiecīgas summas apmērā un nebija piešķirta pret atlīdzības samaksu vai izmantojot tirgus mehānismu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 24. oktobris, *Land Burgenland* u.c./Komisija, C-214/12 P, C-215/12 P un C-223/12 P, EU:C:2013:682, 5. punkts).
- 82 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jāsecina, ka Komisijai attiecīgie pasākumi būtu bijuši jāanalizē atkarībā no to rakstura, priekšmeta un mērķiem, ņemot vērā kontekstu, kurā tie iekļaujas, proti, Dānijas Karalistes pakļautības riskam samazināšanu, kas izriet no piešķirtā kapitālieguldījuma un garantijas, tā vietā, lai piemērotu privāta ieguldītāja principu, neatkarīgi no šīs analīzes rezultāta. Tā kā, kā tas ir šajā gadījumā, valsts, kam pieder daļa no grūtībās nonākušas bankas kapitāla un kas garantē daļu no tās obligācijām, iesaistās samazinātas vērtības aktīvu nodošanā, *a priori* nevar izslēgt, ka tā varētu rīkoties ar mērķi, kas ir līdzīgs tam, kāds ir privātam kredītoram, lai samazinātu savu pakļautību riskam.
- 83 Šādos apstākļos pirmais pamats ir jāpieņem.

Par otro pamatu, kas attiecas uz kļūdām valsts atbalsta summas un nesaderīga atbalsta aprēķinā

- 84 Ar otro pamatu prasītājas apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi vairākas kļūdas valsts atbalsta un nesaderīga atbalsta aprēķinā. Tās atsaucas uz piecām kļūdām vērtējumā, ko Komisija it kā esot pieļāvusi šajā ziņā, proti, kļūdām, kuras attiecas uz nodoto aktīvu vērtības aprēķinu, risku, ka *FIH* kļūs maksātnespējīga, atlīdzību *FSC* par tās kapitālieguldījumu, procentiem, kas jāmaksā *FSC* par tās finansējumu *NewCo*, un ar pašu kapitālu saistīto atvieglojumu, kas izriet no aktīvu nodošanas, apmēru.
- 85 Kā izriet no pirmā pamata analīzes, apstrīdētajā lēmumā ir izmantota nepareiza atskaites sistēma analīzes veikšanai, un Vispārējai tiesai šīs lietas ietvaros nav jālemj par rezultātu, kādu būtu radījuši [pareizā principa] piemērošana šajā gadījumā (ši sprieduma 69. un 70. punkts). Tādējādi Vispārējai tiesai nav jāpārbauda otrais pamats, kas attiecas uz kļūdu aprēķinos, kuru it kā esot pieļāvusi Komisija, kā arī nav jālemj par šī pamata piektā iebilduma pieņemamību, uz ko ir atsaukusies Komisija.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 86 Ar trešo pamatu prasītājas norāda, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pienācīgs pamatojums, pārkāpjot LESD 296. panta otro daļu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta trešo ievilkumu.
- 87 Prasītājas it īpaši norāda, ka pārējās dalībvalstis un ieinteresētās trešās personas, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu, nespējot saprast, kā Komisija ieguva šī lēmuma preambulas 97., 103., 116. un 117. apsvērumā minētos skaitļus. Apstrīdētajā lēmumā neesot ietverta neviena norāde uz aizdevumu portfeļa tirgus vērtību, ne arī uz tā reālo ekonomisko vērtību, un šīs vērtības esot aprēķinājis ārējais eksperts, ar ko Komisija ir konsultējusies. Turklāt Komisija neesot norādījusi būtiskus apsvērumus, kas tai likuši izvēlēties skaitļus un prezumpcijas, kurus tā izmantojusi, lai aprēķinātu aizdevumu portfeļa tirgus vērtību un reālo ekonomisko vērtību. Prasītājas arī Komisijai pārmet, ka tā ir sniegusi ļoti vispārīgu tās metodes aprakstu, kas tika izmantota, lai aprēķinātu summas, kuras ir ietvertas apstrīdētā lēmuma preambulas 93., 113. un 116. apsvērumā.
- 88 Prasītājas uzskata, ka Komisijai esot bijis tām jānodod divi ārējā eksperta ziņojumi pilnībā. Tehniskā piezīme un eksperta otrā ziņojuma kopsavilkums, kas tām tika paziņoti, esot nepietiekami, lai paskaidrotu lēmumu. Turklāt Komisijas atteikums piešķirt piekļuvi atsevišķai informācijai pats par sevi esot būtisku procedūras noteikumu pārkāpums. Pat ja prasītājas atzīst, ka Komisija var savus lēmumus pamatot ar atsaucēm uz ekspertīzi, tas nozīmē, ka šī ekspertīze ir pieejama visiem lietas dalībniekiem, kas ir tieši ieinteresēti.
- 89 Prasītājas piebilst, ka apstrīdētajā lēmumā nav paskaidroti iemesli, kuru dēļ Komisija nepieņēma skaitlim DKK 275 miljonu apmērā, izvēlētais datums, kas bija pēc darījuma noslēgšanas 2012. gada 2. jūlijā, un neizskatīja jautājumu, vai aktīvu nodošana atbilda privāta tirgus ekonomikas dalībnieka principam.
- 90 Komisija uzskata, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Vispārējās tiesas vērtējums

- 91 Atbilstīgi LESD 296. panta otrajai daļai tiesību aktos tiek sniegts to pieņemšanas pamatojums. Turklāt saskaņā ar Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta c) apakšpunktu tiesības uz labu pārvaldību ietver pārvaldes pienākumu pamatot savus lēmumus.
- 92 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākuma norādīt pamatojumu apjoms ir atkarīgs no attiecīgā akta rakstura un konteksta, kādā tas ticis pieņemts. Pamatojumam ir skaidri un nepārprotami jāatklāj iestādes motivācija tādējādi, lai, pirmkārt, Savienības tiesa varētu īstenot likumības kontroli un, otrkārt, ieinteresētās personas varētu saprast noteiktā pasākuma pamatojumu, lai tās varētu aizstāvēt savas tiesības un pārbaudīt, vai lēmums ir pamatots (spriedums, 2003. gada 6. marts, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, T-228/99 un T-233/99, EU:T:2003:57, 278. punkts).
- 93 Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta otrās daļas prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedums, 2003. gada 6. marts, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, T-228/99 un T-233/99, EU:T:2003:57, 279. punkts).

- 94 Komisijai nav pienākuma paust savu nostāju par visiem argumentiem, ko tai ir iesniegušas ieinteresētās personas, bet pietiek, ja tā izklāsta tos faktiskos apstākļus un juridiskos apsvērumus, kuriem ir būtiska nozīme lēmuma argumentācijā (spriedums, 2003. gada 6. marts, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, T-228/99 un T-233/99, EU:T:2003:57, 280. punkts).
- 95 Prasītāju iebildumi ir jāpārbauda, ņemot vērā šos apsvērumus.
- 96 Pirmkārt, runājot par iebildumu, kas attiecas uz iespējamo neiespējamību citām dalībvalstīm un ieinteresētajām trešajām personām saprast, kā Komisija ir aprēķinājusi aizdevumu portfeļa tirgus vērtību un reālo ekonomisko vērtību un kā tā ir ieguvusi apstrīdētā lēmuma 97., 103., 116. un 117. apsvērumā minētos skaitļus, ir jānorāda, ka prasītājas nevar atsaukties uz iespējamu pamatojuma nenorādīšanu saistībā ar kādu trešo personu. Turklāt tās atzīst, ka Komisija šajā ziņā atbilstošu informāciju tām sniedza administratīvās procedūras laikā. Jāpiebilst, kā to norāda Komisija, ka apstrīdētajā lēmumā ir sniegts kodolīgs tās metodes apraksts, kas tika izmantota, lai aprēķinātu *NewCo* aktīvu tirgus vērtību (91.–93. apsvērumi), un tās metodes apraksts, kura tika izmantota, lai aprēķinātu reālo vērtību (116. apsvērumi).
- 97 Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, apstrīdētajā lēmumā ir izklāstīti būtiskie apsvērumi, kuri pamatoja Komisijas argumentāciju attiecībā uz tirgus vērtības un reālās ekonomiskās vērtības aprēķinu. Turklāt ir jākonstatē, ka prasītājas otrā pamata ietvaros varēja paust daudzus argumentus, lai apstrīdētu šo aprēķinu pamatotību, kas norāda, ka tās bija spējīgas tos saprast.
- 98 Otrkārt, runājot par iebildumiem, kas attiecas uz neatkarīgu ekspertīzi, vispirms ir jāprecizē, ka Komisijai ir vēlams izmantot neatkarīgus ekspertus, ja tā to uzskata par lietderīgu, kā tā to vairākkārt ir darījusi valsts atbalsta jomā. Tādējādi šajā gadījumā apstrīdēto lēmumu nevar kritizēt par to, ka tas ir balstīts uz eksperta 2012. gada 7. jūnija ziņojumu. Turklāt, kā tas tika norādīts iepriekš, apstrīdētajā lēmumā nav izdarīta tikai vispārīga atsauce uz neatkarīgu ekspertīzi, bet ir izklāstīti būtiskie Komisijas argumentācijas apsvērumi.
- 99 Šajā kontekstā ir jānorāda arguments, kas attiecas uz atteikumu prasītāju rīcībā nodot abus ekspertīzes ziņojumus pilnībā. Kā to pamatoti norāda Komisija, valsts atbalsta pārbaudes procedūra ir procedūra, kas ir uzsākta attiecībā uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par atbalsta piešķiršanu. Tā kā šī procedūra nav uzsākta pret atbalsta saņēmēju, pēdējais minētais nevar atsaukties uz tiesībām uz aizstāvību (spriedums, 2002. gada 24. septembris, *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, C-74/00 P un C-75/00 P, EU:C:2002:524, 81. un 83. punkts). Ieinteresētajām personām tikai ir tiesības būt attiecīgi iesaistītām administratīvajā procesā, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (spriedums, 1998. gada 25. jūnijs, *British Airways* u.c./Komisija, T-371/94 un T-394/94, EU:T:1998:140, 60. punkts). Visbeidzot, ir jānorāda, ka tam, ka Komisija kādai no ieinteresētajām personām nepaziņoja kādu ekspertīzes ziņojumu, nav nozīmes, lai konstatētu iespējamu pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu (spriedums, 2005. gada 15. jūnijs, *Corsica Ferries France*/Komisija, T-349/03, EU:T:2005:221, 77. punkts).
- 100 Treškārt, runājot par iespējamo pamatojuma nenorādīšanu saistībā ar pasākumu bruto sekām kapitāla glābšanas izteiksmē DKK 375 miljonu, nevis DKK 275 miljonu apmērā, ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma preambulas 116. apsvērumā ir paredzēts, ka Komisija šo rezultātu ieguva, pamatojoties uz ziņām, ko sniegusi Dānijas Finanšu uzraudzības iestāde atbilstoši tās Samazinātas vērtības aktīvu paziņojumam. Turklāt prasītājas ir paukušas vairākus argumentus, lai apstrīdētu šī aprēķina pamatotību otrā pamata piektā iebilduma ietvaros, kas norāda, ka minētais aprēķins tām bija saprotams. No prasības pieteikuma 146. punkta un no replikas 73. punkta izriet, ka tās saprata, ka ar pašu kapitālu saistīto atvieglojumu summa izriet no aizsardzības pret likviditātes risku DKK 275 miljonu apmērā samazināšanās un no aizsardzības pret citiem riskiem, konkrēti, kredītrisku DKK 100 miljonu apmērā, samazināšanās. Tādējādi pienākums norādīt pamatojumu ir jānoskaidro no

jautājuma par iemeslu pamatotību, jo tas ir saistīts ar strīdīgā tiesību akta likumību pēc būtības (spriedums, 2012. gada 5. oktobris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-591/08, nav publicēts, EU:T:2012:522, 157. punkts). Tāpēc šis iebildums ir jānoraida.

- 101 Ceturtkārt, runājot par iespējamo pamatojuma nenorādīšanu attiecībā uz atskaites datumu aizdevumu portfeļa novērtēšanai, no apstrīdētā lēmuma, konkrēti no preambulas 27., 29. un 94. apsvēruma, kā arī no 30. un 72. zemsvītras piezīmes, izriet, ka aizdevumu portfelis tika novērtēts, pamatojoties uz tā sastāvu 2011. gada 31. decembrī, ņemot vērā tā kvalitātes attīstību līdz 2012. gada 2. jūlijam, proti, darījuma slēgšanas datumam. No ekspertu 2013. gada 16. septembra ziņojuma, uz ko ir izdarīta atsauce apstrīdētajā lēmumā, īpaši izriet, ka Komisija šo nostāju ieņēma tāpēc, ka, neraugoties uz vēlāku darījuma slēgšanas datumu, bija paredzēts, ka darījumam būs atpakaļejošs spēks ar 2011. gada 31. decembri.
- 102 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru nelabvēlīgs tiesību akts ir pietiekami pamatots, ja tas ir ticis pieņemts ieinteresētajai personai zināmā kontekstā, kas tai ļauj saprast attiecībā uz to veiktā pasākuma apmēru (spriedumi, 2013. gada 28. novembris, *Padome/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 71. punkts, un 2015. gada 6. oktobris, *Technion un Technion Research & Development Foundation*/Komisija, T-216/12, EU:T:2015:746, 97. punkts). Tā kā Komisija eksperta 2013. gada 16. septembra ziņojumu prasītājam nosūtīja administratīvās procedūras laikā un tā kā tas ir pievienots prasības pieteikumam, tas bija daļa no tām zināmā konteksta. Līdz ar to šis iebildums ir jānoraida.
- 103 Piektkārt, runājot par iebildumu, kas attiecas uz pamatojuma nenorādīšanu saistībā ar Komisijas atteikumu piemērot privāta tirgus ekonomikas kreditora principu, ir skaidrs, ka apstrīdētais lēmums ir pamatots ar privāta ieguldītāja principa piemērošanu. Saskaņā ar judikatūru nelabvēlīga lēmuma pamatojumam ir jāļauj Savienības tiesai veikt pārbaudi attiecībā uz likumību un jāsniedz ieinteresētajai personai norādes, kas ir vajadzīgas, lai zinātu, vai lēmums ir pamatots (spriedums, 1985. gada 11. jūlijs, *Remia u.c.*/Komisija, 42/84, EU:C:1985:327, 26. punkts).
- 104 Jākonstatē, ka šajā gadījumā Komisija ir paudusi juridiskus apsvērumus, kam ir būtiska nozīme lēmuma struktūrā. No apstrīdētā lēmuma izriet, ka tas ir pamatots ar privāta ieguldītāja principa piemērošanu, kas tādējādi ļauj prasītājam apstrīdēt šī lēmuma pamatotību un Vispārējai tiesai veikt pārbaudi par likumību pirmā pamata ietvaros. Šajos apstākļos neatkarīgi no apstrīdētā lēmuma pamatotības šajā ziņā, šis iebildums par pamatojuma nepietiekamību ir jānoraida.
- 105 Ņemot vērā iepriekš minēto, trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 106 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt prasītāju tiesāšanās izdevumus saskaņā ar to prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

- 1) **atcelt Komisijas 2014. gada 11. marta Lēmumu 2014/884/ES par valsts atbalstu SA.34445 (12/C), ko Dānija sniegusi ar īpašumu saistīto *FIH* aktīvu nodošanai *FSC*;**
- 2) **Eiropas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2016. gada 15. septembrī.

[Paraksti]